

HANGSZERES FŐTÁRGYI KÖVETELMÉNYEK

9. ÉVFOLYAM (párhuzamos képzés); I. ÉVFOLYAM (érettségi utáni szakképzés)

BRÁCSA főtárgy:

- 2 gyakorlat,
- 1 versenymű saroktétele,
- 1 lassú és 1 gyors tétel egy barokk szonátából.

Mind hegedűvel, mind brácsával teljesíthető.

Hegedűvel ajánlott etűdök: Mazas: Op. 36, Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II-III. füzet, 24 előkészítő gyakorlat op. 37, Dancla etűdök op. 68.

Brácsával ajánlott etűdök: Ország: Brácsaiskola a 45-nél magasabb sorszámúak közül, Mazas: Op. 36, Dont: Gradus ad Parnassum op. 38 II-III., Campagnoli: 41 gyakorlat.

A választott etűdök különböző jellegűek legyenek.

CIMBALOM főtárgy

- skála és lapról olvasás,
- 1 Allaga-etűd,
- 1 J. S. Bach tétel,
- 1 szabadon választott mű,
- 1 eredeti cimbalomszonáta vagy klasszikus szonáta tétele,
- 1 kortárs cimbalommű,
- 1 népzenei, vagy népzenei ihletésű mű.

CSEMBALÓ főtárgy:

- 1 Couperin-rondeau,
- 1 sarabande és 1 menuet Rameau-tól,
- 1 gyors Scarlatti szonáta,
- 1 J. S. Bach mű a Clavierbüchlein für W. Fr. Bach című kötetből,
- 1 Haydn szonáta.

A nem csembaló tanszakon végzettek számára a felvételi anyaga megegyezik a zongora főtanszak felvételi követelményével, de ez esetben el lehet tekinteni az egyik előadási darabtól, helyette szerepeljen a műsorban inkább egy Scarlatti szonáta. A műveket zongorán is elő lehet adni.

FAGOTT főtárgy

- 1 dúr és 1 moll skála 4# 4 b előjegyzésig, legato, staccato, tenuto játékmóddal,
- 2 különböző karakterű etűd, lehetőleg Weissenborn, Neukirchner vagy Hara fagottiskolájából,
- 2 könnyű, rövid, eltérő karakterű (pl. lassú-gyors) előadási darab zongorakísérettel, lehetőleg kotta nélkül. Átiratok is elfogadhatóak.

Aki még nem tanult fagottozni, azok a tanult hangszerükkel felvételiznek. A bizottság az alkati adottságokat is vizsgálja.

FUVOLA főtárgy:

- dúr és moll skálák 4#, 4 b előjegyzésig, tercekkel, hármashangzatokkal, szimpla és duplanyelvvel is,
- 3 gyakorlat Köhler: Etűdök fuvolára op. 33. I. füzetből (különböző jellegű: lassú, gyors, legato, staccato),
- 1 gyakorlat Eördögh: Középfokú olvasógyakorlatok I. füzetből,
- 1 barokk szonáta lassú és gyors tétele,
- Járdányi: Szonatina vagy Szervánszky: Szonatina,
- 1 szabadon választott előadási darab.

A felsoroltak közül egy darab kotta nélkül játszandó.

GITÁR főtárgy:

- dúr és moll skála 5# 5b előjegyzésig, 2 oktávon, hangon is énekelve,
- 2 könnyű etűd az alábbiakból: Carcassi: Etűdök op. 60, Sor: Etűdök op. 35 vagy op. 31, Brouwer: Etűdök (1-10),
- 3 különböző stílusú előadási darab (ajánlott: Luis Milan: 6 Pavane, tételek Robert de Visée szvitjeiből, J. S. Bach könnyebb művei, Bartók-Szendrey: Gyermekeknek, kortárs szerzők könnyebb művei).

A választott etűdök tartalmazzanak egymástól eltérő technikai feladatokat. A választott előadási darabok mutassák meg a tanuló sokoldalúságát. A felvételi vizsga teljes anyagát kotta nélkül kell előadni.

GORDONKA főtárgy:

- skála, hármashangzat három oktávon keresztül; a skálát legalább négy-, a hármashangzatot legalább háromhangonként kötve,
- három etűd, ebből egy szabadon választható,
- 1 preklasszikus szonáta lassú és gyors tétele,
- 1 zongorakíséretes mű, előadási darab vagy koncerttétel.

Az etűdök Dotzauer: Etűdök II. füzetéből, Lee: 40 melodikus etűd II. füzetéből vagy más, hasonló technikai szintű gyakorlatokból választhatók.

HARMONIKA főtárgy:

- Dúr és összhangzatos moll skálák 6# 6 b előjegyzésig, ellenmozgásban, terc- és szextmozgásban, hármashangzatok,
- 1 élénk tempójú jobbkezes etűd,
- 1 élénk tempójú balkezes etűd,
- 1 élénk tempójú kétszólamú barokk mű,
- 1 többszólamú barokk mű,
- 1 szonatina,
- 1 kortárs harmonikadarab,
- 1 szabadon választott mű.

A felvételi vizsga teljes anyagát kotta nélkül kell előadni.

HARSONA főtárgy

- 1 szabadon választott skála és hármashangzat felbontás két oktávon keresztül, nagy *e* és egyvonalas *b* hangterjedelmen belül, negyed- és nyolcad mozgásban, legalább $\text{♩} = 50$ tempóban,
- 2 különböző jellegű (technikai és melodikus) gyakorlat, az alábbi kötetekből: Steiner-Völgyi-Zilcz: Harsonaiskola I. füzet, Újfalusi-Pehl-Perlaki: Harsonaiskola II. füzet, Müller: Technikai tanulmányok III. füzet (könnyebb gyakorlatok), Kopprasch: 60 válogatott gyakorlat I. füzet, Lafosse: Complète Méthode I. kötet,
- 1 előadási darab zongorakísérettel, kotta nélkül előadva (legalább Pergolesi: Aria c. darabjának megfelelő nehézségi szintű legyen).

A minimális technikai szint: Újfalusi-Pehl-Perlaki Harsonaiskola II. füzetéből a 300, 352. gyakorlat.

HÁRFA főtárgy:

- diatonikus skála játéka külön kézzel, két kézzel két oktávon keresztül,
- hármashangzat- és dominánsseptim-játék két oktávon belül, akkordokban és felbontásokban, különböző ujjrendekkel,
- 1 etűd: (javasolt kötetek: Zabel: Schule für Harfe I., Nadermann: 15 etűd),
- 3 különböző stílusú előadási darab: Purcell: Menüett, Händel: Prelude, Hasselmans: A rokka vagy ehhez hasonló nehézségi fokú más darabok.

Szükségszerű, hogy a növendék megfelelő szintű hárfá- vagy zongoratudással rendelkezék.

HEGEDŰ főtárgy

- háromoktávós vagy négyoktávós skála, akkordfelbontásokkal,
- 2 szabadon választott etűd*, (1 szabadon választott és egy kötelezően szabadon választott)
- 1 versenymű saroktétele,
- 1 barokk szonáta lassú és gyors tétele vagy 1 lassú és 1 élénk tempójú előadási darab,
- 1 kötelező előadási darab** (2-3 megadott mű közül választva).

**Ajánlott etűdök: Mazas: Op.36. I. füzet; Kayser: Etűdök III. füzet, Dont: Gradus ad Parnassum op.38. II.-III. füzet, 24 előkészítő gyakorlat op.37.*

Kötelezően szabadon választott: Dont 24 előkészítő gyakorlatból (Op 37) a 2 vagy 4 vagy 6-os etűd A választott etűdök tartalmazzanak egymástól eltérő technikai feladatokat. A választott zeneművek legyenek különböző stílusúak. Az előadási darabokat kotta nélkül kérjük eljátszani.

***Előadási darabok: Ellerton: Tarantella
Jansinov: Rokka
Paganini: A-dúr szonatina
Kreisler: Menüett Porpora stílusában*

KLARINÉT főtárgy:

- 1 szabadon választott dúr vagy moll skála 4 # 4 b előjegyzésig (tercmenetek, hármashangzat, domináns- és szűkített septim),
- Jeanjean: Etűdök I. kötet 2. gyakorlat (staccato gyakorlat),
- 1 szabadon választott etűd, az előbbtől eltérő stílusú,
- Kozeluch: Esz-dúr klarinétverseny, Tucek: B-dúr klarinétverseny, Rösler-Rosetti: Klarinétverseny – a versenyművek közül bármelyik lassú tétele, melyet kotta nélkül kell előadni,
- 1 szabadon választott előadási darab vagy a versenymű szélső gyors tétele, amely az előbbtől eltérő stílusú.

KÜRT főtárgy:

- 1 skála a tanuló meglévő hangterjedelmében (alap, terc és I. fokú hármashangzat, nyelvvel és kötve, negyed és nyolcad értékekben),
- 1 kantiléna (Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II. kötetéből. - 142, 187, 217),
- 2 etűd (Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola II. kötetéből ajánlott: 150, 151, 167, 178, 182, 205),
- tetszés szerint kiválasztott 1 előadási darab (ajánlott: Leoillet: Szonáta I-II. tétel, Skroup: B-dúr koncert (rövid kadenciával), Schubert: Szerenád, Beethoven: Románc).

A kantilénát és az előadási darabot kotta nélkül kell előadni.

NAGYBŐGŐ főtárgy:

- skála két oktávon,
- 2 szabadon választott etűd,
- 3 zongorakíséretes darab.

A választott gyakorlatok egymástól eltérő technikai feladatokat tartalmazzanak, a darabok különböző stílusúak legyenek.

Nagybőgő előképzettség nélküli, de zeneiskolai vonóstanulmányokat már folytatott felvételiző esetében a tanult hangszer tudásának bemutatása és a növendék alkati adottságainak vizsgálata.

OBOA főtárgy:

- 1 szabadon választott dúr vagy moll skála 4 # 4 b előjegyzésig (tercmenetek, hármashangzat, domináns- és szűkített szeptim, megfelelő gyorsasággal tenuto és staccato játékmóddal) a kis b és a háromvonalas e között,
- 2 különböző karakterű etűd a Schmitt- és Wiedemann kötetekből,
- 1 barokk mű lassú és gyors tétele kotta nélkül, zongorakísérettel.

Azokat a lassú tételeket, amelyek ezt igénylik, ajánlatos egészen egyszerű díszítésekkel ellátni.

ORGONA főtárgy:

- 1 J. S. Bach korálelőjáték,
- 1 J. S. Bach prelúdium és fuga (a Nyolc kis prelúdium és fuga sorozatból),
- 1 könnyebb, más stílusú mű.

Zongora:

- 1 J. S. Bach kétszólamú invenció,
- 1 teljes klasszikus szonáta,
- 2 etűd (lehetőleg egy jobb és egy bal kézben mozgó szólammal),
- 1 romantikus darab,
- a XX. századi magyar mű.

Kivételesen felvehető olyan növendék is, aki még nem tanult orgonálni, de zongoratudása eléri a zongora főtanszakra jelentkezők szintjét.

SZAXOFON főtárgy:

- egy tetszőleges dúr vagy moll skála (hangsor, tercmenet, hármashangzat, domináns- vagy szűkített szeptimakkord fordítás)
- két eltérő karakterű etűd (ajánlott kötetek: Guy Lacour: 50 Etudes Faciles et Progressives, M. Mule/Samie: 24 Etudes Faciles, Perényi Éva: 222 Etűd)
- két eltérő karakterű előadási darab, melyek közül legalább az egyiket fejből kell játszani

TROMBITA főtárgy:

- 1 dúr és 1 moll skála 5 képlete a másfél oktávos rendszerben,
- Clodomir: Trombitaiskola I. füzetéből a 26, 28, és 29. gyakorlat,
- Telemann: F-dúr szonáta I-II. tétele vagy Händel: B-dúr szonáta I-II. tétele.

A felvételi vizsga teljes anyagát kotta nélkül kell előadni.

TUBA főtárgy:

- 1 dúr vagy moll skála (a növendék meglévő hangterjedelméhez igazítva),
- 2 különböző karakterű etűd a végzett anyagból,
- 2 különböző karakterű előadási darab zongorakísérettel.

A skálát és az előadási darabot kotta nélkül kell játszani. Az etűdök és az előadási darabok lehetnek átíratok is.

ÜTŐ főtárgy:

Kisdob:

- Richard Hochrainer: *Übungen für kleine Trommel* – 26., 64. gyakorlatok,
- Charley Wilcoxon: *The All-American Drummer* - Solo No.1
- lapról olvasás.

Dallamhangszer:

- Haydn: *12 Pieces for the Musical Clock* - X. tétel marimbán vagy vibrafonon, zongorakísérettel,
- 1 szabadon választott előadási darab vagy etűd bármilyen dallamhangszeren,
- lapról olvasás.

Egyéb:

- Steve Reich: *Clapping Music* (1. szólam).

A kottákat az iskola PDF-formátumban kérésre elküldi a jelentkezőknek.

ZONGORA főtárgy:

- 2 fúgaszerkesztésű J. S. Bach mű (invenciók, kis prelúdiumok, kis prelúdium és fuggetták stb.),
- 1 teljes klasszikus szonáta,
- 1 virtuóz etűd,
- 2 különböző stílusú előadási darab, amelyből az egyik XX. századi magyar mű legyen.

A felvételi vizsga teljes anyagát kotta nélkül kell előadni.

MAGÁNÉNEK FŐTÁRGYI KÖVETELMÉNYEK

9. ÉVFOLYAM (párhuzamos képzés):

- 2 népdal (kísérettel vagy anélkül)
- 1 műdal Ádám: A dal mesterei c. sorozat I.-II.-III. kötetéből,
- esetenként skálázás.

I. ÉVFOLYAM (érettségi utáni szakképzés):

- 1 népdal vagy népdalfeldolgozás,
- 1 preklasszikus, barokk vagy klasszikus dal,
- 1 romantikus dal,
- esetenként skálázás.

A felvételi vizsga anyagát kotta nélkül kell előadni.

ZENESZERZÉS FŐTÁRGYI KÖVETELMÉNYEK

Zeneszerzés gyakorlat

- Önálló kompozíció (lehetőleg XX. századi nyelven), stílusgyakorlat (klasszikus periódusok, kis háromtagúság, népdalfeldolgozás) bemutatása.

A kompozíciók élő előadásban, vagy felvételtől szólaljanak meg.

Írásbeli:

- *Dallamírás:*
- Nyolcütemes egyszólamú barokk dallam lejegyzése, mely lehetőleg tartalmazzon változatos dallami és ritmikai fordulatokat,
- Kétszólamú bécsi klasszikus idézet leírása funkciós basszussal (a dallamban legyenek alterációk és moduláció is).
Hangköz- és hangzatljegyzés
- ritmus nélküli kétszólamú hangközmenet leírása tonális keretben, hangnemi kitérésekkel,
- hangzاتفelismerés és –lejegyzés harmóniafüzésben.
Hangsorfelismerés
- Pl. egy adott alpdallam különböző modális transzformációinak felismerése, megnevezése és az előjegyzés megállapítása.
Feladat a memóriakészség felmérésére:
- Pl. egy egyszólamú dallam kottakép utáni memorizálása és lejegyzése, vagy egy zongorán megszólaltatott rövid idézet memorizálása és lejegyzése (választható egyszólamú vagy könnyebb funkciós basszussal kísért részlet, kb. 4-6 diktálással).

Szóbeli:

- *Lapról éneklés:*
- 8-16 ütem terjedelmű, egyszólamú barokk, bécsi klasszikus vagy romantikus dallam olvasása (az énekelt dallamban legyenek alterációk és moduláció is),
Hozott anyag:*
- 10 magyar népdal és 10 műdal kotta nélkül (néhány darab saját kísérettel vagy többszólamú mű esetén ének-zongorás megszólaltatással.)
Hangszer:
- Tudjon zongorázni legalább a IV. zeneiskolai évfolyam szintjén.

Elméleti ismeretek:

- *Forma:*
- Ismerje a tanuló a periódust, a két- és háromtagú kisformákat.
Hangsor:
- Ismerje fel hallás utána a dúr és moll (természetes, összhangzatos és dallamos), a pentaton és modális hangsorokat, tudja énekelni azokat szolmizálva, hangnévvel 7 # 7 b előjegyzésig.
Hangköz:
- Ismerje fel a tanuló a zongorán játszott hangközöket, tudja énekelni azokat hangnévvel is mindkét irányban decima hangterjedelemig (tisztá, kis és nagy hangközök, szűkített szeptim, kvart, kvint, valamint bővített szekund, kvart, kvint).
Hangzat:

* A növendék legyen képes az elméleti ismereteket alkalmazni a hozott (énekes és hangszeres) anyagban.

- Ismerje fel hallás után a dúr, moll, szűkített és bővített alaphármasokat, szext, és kvartszext fordításokat, a dominánsseptimet és fordításait, és a szűkített septimet. Tudja énekelni ezeket hangnévvel is 7 # és 7 b előjegyzésig (a diszsonáns feloldással együtt.)
Kadencia:
- Tudjon a tanuló I-IV-V-I fokú hármashangzatokat tartalmazó kadenciát hangnévvel, felbontásban énekelni dúrban és mollban 7# 7 b előjegyzésig.

A követelményrendszer struktúrája, a tananyag felépítése lényegében olyan, mint a hangszeres-énekes tanszakoknál, de a szakközépiskolai felvételi anyag nagyobb felkészülést igényel, a szakközépiskolában pedig az anyag mennyisége és mélysége nagyobb, ütemezése gyorsabb, így több idő jut a barokk előtti, klasszika utáni korok zenéjére. A szakközépiskolába való jelentkezés alkalmával tehát arra kell törekedni, hogy lehetőleg olyan tanulók válasszák ezt a tanszakot, akiknek előképzettsége és készsége alkalmasnak látszik a zeneelmélet tárgy fő tárgyi szinten való elvégzésére. Ezért a szakközépiskola felvételi anyaga már nagyjából magában kell, hogy foglalja a hangszeres-énekes tanulók I. szakközépiskolai évfolyamának anyagát.

Kiegészítő feladatok a szolfézs írásbeli és szóbeli felvételi vizsgához:

- ritmikai elemek (ritmusértékek, ütemfajták, triola, szinkópa, átkötés, pontozott ritmus, tempók),
- melodikai elemek (kulcsok, hangközök, hangrendszerek, ötfokú és hétfokú hangsorok, kvintkör, kvintoszlop, előjegyzés),
- felhangok,
- hármashangzatok alapállásban és megfordításban, domináns- és szűkített septimakkordok, elhelyezkedésük dúrban és harmonikus mollban, feloldásaik,
- a négyszólamú szerkesztés, valamint a zenei formálás alapelemei. (A felsoroltak fogalmi magyarázata illusztrációval – énekléssel, zongorázással – egybekötve.)

Zongora kötelező tárgy:

Követelmény: A zeneiskolai 5-6. (lehetőleg „B” tagozatos) évfolyamnak megfelelő zongoratudás.

- J. S. Bach: nehezebb kis prelúdium vagy kétszólamú invenció,
- Klasszikus szonáta saroktétele,
- Romantikus vagy impresszionista előadási darab,
- Bartók- vagy más XX. századi mű.

SZOLFÉZS- ZENEELMÉLET FŐTÁRGYI KÖVETELMÉNYEK

Írásbeli:

Dallamírás:

- Nyolcütemes egyszólamú barokk dallam lejegyzése, mely lehetőleg tartalmazzon változatos dallami és ritmikai fordulatokat,
- Kétszólamú bécsi klasszikus idézet leírása funkciós basszussal (a dallamban legyenek alterációk és moduláció is).

Hangköz- és hangzatlejegyzés

- ritmus nélküli kétszólamú hangközmenet leírása tonális keretben, hangnemi kitérésekkel,
- hangzاتفelismerés és -lejegyzés harmóniaafűzésben.

Hangsorfelismerés

- Pl. egy adott alapdallam különböző modális transzformációinak felismerése, megnevezése és az előjegyzés megállapítása.

Feladat a memóriakészség felmérésére:

- Pl. egy egyszólamú dallam kottakép utáni memorizálása és lejegyzése vagy egy zongorán megszólaltatott rövid idézet memorizálása és lejegyzése (választható egyszólamú vagy könnyebb funkciós basszussal kísért részlet, kb. 4-6 diktálással).

Szóbeli feladatok:

Lapról éneklés:

- 8-16 ütem terjedelmű, egyszólamú barokk, bécsi klasszikus vagy romantikus dallam olvasása (az énekelt dallamban legyenek alterációk és moduláció is).

Hozott anyag:*

- 10 magyar népdal és 10 műdal kotta nélkül (néhány darab saját kísérettel vagy többszólamú mű esetén ének-zongorás megszólaltatással.)

Hangszer:

- Tudjon zongorázni legalább a IV. zeneiskolai évfolyam szintjén.

Elméleti ismeretek:

Forma:

- Ismerje a tanuló a periódust, a két- és háromtagú kisformákat.

Hangsor:

- Ismerje fel hallás utána a dúr és moll (természetes, összhangzatos és dallamos) pentaton és modális hangsorokat, tudja énekelni azokat szolmizálva, hangnévvel 7 # 7 b előjegyzésig.

Hangköz:

- Ismerje fel a tanuló a zongorán játszott hangközöket, tudja énekelni azokat hangnévvel is mindkét irányban decima hangterjedelemig (tisztá, kis és nagy hangközök, szűkített szeptim, kvart, kvint, valamint bővített szekund, kvart, kvint).

Hangzat:

- Ismerje fel hallás után a dúr, moll, szűkített és bővített alaphármasokat, szext, és kvartszext fordításokat, a dominánsseptimet és fordításait, és a szűkített szeptimet. Tudja énekelni ezeket hangnévvel is 7 # és 7 b előjegyzésig (a diszsonáns feloldással együtt.)

Kadencia

- Tudjon a tanuló I-IV-V-I fokú hármashangzatokat tartalmazó kadenciát hangnévvel, felbontásban énekelni dúrban és mollban 7# 7 b előjegyzésig.

* A növendék legyen képes az elméleti ismereteket alkalmazni a hozott (énekes és hangszeres) anyagban.

A követelményrendszer struktúrája, a tananyag felépítése lényegében olyan, mint a hangszeres-énekes tanszakoknál, de a szakközépiskolai felvételi anyag nagyobb felkészülést igényel, a szakközépiskolában pedig az anyag mennyisége és mélysége nagyobb, ütemezése gyorsabb, így több idő jut a barokk előtti, klasszika utáni korok zenéjére. A szakközépiskolába való jelentkezés alkalmával tehát arra kell törekedni, hogy lehetőleg olyan tanulók válasszák ezt a tanszakot, akiknek előképzettsége és kézsége alkalmasnak látszik a zeneelmélet tárgy főtárgyi szinten való elvégzésére. Ezért a szakközépiskola felvételi anyaga már nagyjából magában kell hogy foglalja a hangszeres-énekes tanulók I. szakközépiskolai évfolyamának anyagát.

Kiegészítő feladatok a szolfézs írásbeli és szóbeli felvételi vizsgához:

- ritmikai elemek (ritmusértékek, ütemfajták, triola, szinkópa, átkötés, pontozott ritmus, tempók),
- melodikai elemek (kulcsok, hangközök, hangrendszerek, ötfokú és hétfokú hangsorok, kvintkör, kvintoszlop, előjegyzés),
- felhangok,
- hármashangzatok alapállásban és megfordításban, domináns- és szűkített szeptimakkordok, elhelyezkedésük dúrban és harmonikus mollban, feloldásaik,
- a négyszólamú szerkesztés, valamint a zenei formálás alapelemei. (A felsoroltak fogalmi magyarázata illusztrációval – énekléssel, zongorázással – egybekötve.)

Zongora kötelező tárgy:

Követelmény: A zeneiskolai 5-6. (lehetőleg „B” tagozatos) évfolyamnak megfelelő zongoratudás.

- J. S. Bach: nehezebb kis prelúdium vagy kétszólamú invenció,
- Klasszikus szonáta saroktétele,
- Romantikus vagy impresszionista előadási darab,
- Bartók- vagy más XX. századi mű.